

Tandvårdsförordning;

utfärdad den 29 oktober 1998.

Regeringen föreskriver följande.

Förordningens tillämpningsområde

1 § I denna förordning finns bestämmelser om sådan tandvård som enligt 15 a § tredje stycket tandvårdslagen (1985:125) skall omfattas av hälso- och sjukvårdslagens (1982:763) bestämmelser om vårdavgifter som avser öppen hälso- och sjukvård.

Oralkirurgiska åtgärder

2 § De oralkirurgiska åtgärder som omfattas av bestämmelserna om vårdavgifter som avser öppen hälso- och sjukvård är

- behandlingar av käkfrakturer,
- käkledskirurgi,
- rekonstruktiv och ortognat kirurgi,
- utredningar och behandlingar av oralmedicinska tillstånd,
- utredningar och behandlingar av smärttillstånd,
- övriga oralkirurgiska behandlingar som kräver ett sjukhus tekniska och medicinska resurser.

Om oralkirurgiska åtgärder som inte omfattas av första stycket finns bestämmelser i förordningen (1998:1337) om tandvårdstaxa.

Tandvård som ett led i sjukdomsbehandling

3 § Tandvård som är ett led i sjukdomsbehandling under en begränsad tid omfattas av bestämmelserna om vårdavgifter som avser öppen hälso- och sjukvård. Med sådan tandvård avses i denna förordning tandvårdsbehandling

1. till följd av medfödd missbildning i käkområdet eller ansiktet, om inte missbildningen endast är av ringa omfattning,
2. av defekt som orsakats av sjukdom i käkområdet eller ansiktet,
3. av tandskada som uppkommit vid epileptiskt anfall,
4. på patienter som skall genomgå kirurgiska ingrepp där fullständig infektionsfrihet är ett medicinskt krav,
5. på patienter som på grund av sjukdom, medicinering eller allmänt nedsatt immunförsvar har fått förändringar i munslemhinnan,
6. på patienter som genomgår utredning där det finns misstanke om ett odontologiskt samband med patientens grundsjukdom,

7. på patienter som genomgår strålbehandling i öron-, näs-, mun-, eller halsregionen,

8. på patienter med långvariga och svåra smärtor i ansikts- eller käkregionen (orofaciala smärtsyndrom),

9. på patienter som utreds och behandlas för allvarlig sömnapné.

Behandling som avses i första stycket 1 och 2 skall för att omfattas av reglerna om vårdavgift utföras av en tandläkare vid käkcentral, högskola där odontologisk utbildning och forskning bedrivs, vid en klinik för specialisttandvård eller av en tandläkare med specialistkompetens.

Tandvård för extremt tandvårdsrädda personer

4 § Den som är extremt tandvårdsrädd har rätt till tandvård och behandling av tandvårdsrädsla mot avgift enligt bestämmelserna om vårdavgift som avser öppen hälso- och sjukvård.

Som extremt tandvårdsrädd skall den anses som trots ett stort objektivt och subjektivt behandlingsbehov under ett stort antal år avhållit sig från tandbehandling, bortsett från kortvariga, akuta ingrepp, och som

– en eller flera gånger fått tandvård under narkos på grund av sin tandvårdsrädsla,

– vid utredning hos både tandläkare och legitimerad psykolog, legitimerad psykoterapeut eller legitimerad psykiater bedömts lida av extrem tandvårdsrädsla eller

– genom psykometriskt test visat sig ha allvarlig tandvårdsrädsla.

Dessa ersättningsregler gäller endast för behandling av den extrema tandvårdsrädslan och det ackumulerade tandvårdsbehov som uppkommit på grund av denna. För tandvård i övrigt gäller bestämmelserna i förordningen (1998:1337) om tandvårdstaxa om inte vården omfattas av annan bestämmelse i denna förordning.

5 § För att behandlingen av personer som avses i 4 § skall omfattas av bestämmelserna om vårdavgift som avser öppen hälso- och sjukvård krävs att behandlingen utförs av en tandläkare eller tandhygienist som har en icke obetydlig erfarenhet av extremt tandvårdsrädda patienter och som utför behandlingen i samverkan med legitimerad psykolog, psykoterapeut eller psykiater samt att det finns en behandlingsplan som patienten har accepterat.

Utbyte av tandfyllningar

6 § Tandvårdsbehandling skall ges mot vårdavgift enligt bestämmelserna om vårdavgift som avser öppen hälso- och sjukvård för personer som får tandfyllningar utbytta på grund av avvikande reaktioner mot dentala material.

7 § Bestämmelserna i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) om vårdavgifter som avser öppen hälso- och sjukvård gäller för den som i samband med långvariga sjukdomssymtom får sina tandfyllningar utbytta som ett led i medicinsk rehabilitering.

Detta gäller dock endast om utbytet sker med anledning av en utredningsplan och som ett led i en behandlingsplan som upprättats under ledning av en

läkare med specialistkompetens inom ett område med anknytning till något eller några av patientens symptom.

Utrednings- och behandlingsplanen skall innan åtgärderna påbörjas ges in till landstinget för en bedömning av förutsättningarna för de föreslagna åtgärderna.

Uppsökande verksamhet och nödvändig tandvård för äldre och funktionshindrade

8 § Om landstingets ansvar för uppsökande verksamhet finns bestämmelser i 8 a § första stycket tandvårdslagen (1985:125).

Till den som omfattas av 8 a § första stycket tandvårdslagen skall erbjudande om avgiftsfri uppsökande munhälsobedömning lämnas.

Munhälsobedömningen skall innefatta en bedömning av behovet av munhygieninsatser och en preliminär bedömning av tandvårdsbehovet. Behovet av munhygieninsatser skall bedömas med utgångspunkt i vad den enskilde eller den som vårdar denne kan klara av att utföra i fråga om munhygien.

9 § Den som omfattas av 8 a § första stycket tandvårdslagen (1985:125) har rätt till nödvändig tandvård enligt bestämmelserna om vårdavgifter som avser öppen hälso- och sjukvård.

Vid bedömningen av vad som i det enskilda fallet skall anses som nödvändig tandvård skall patientens behandlingsbehov sättas i relation till hans eller hennes allmäntillstånd. Målet med tandvården skall vara att den skall medverka till en påtaglig förbättring av förmågan att tillgodogöra sig föda. Om allmäntillståndet hos patienten inte medger någon mer omfattande behandling skall denna i stället inriktas på att motverka smärta och obehag genom att hålla patienten fri från sjukliga förändringar i munnen.

Prövning av behandlingsförslag

10 § Innan en vårdgivare inleder en behandling enligt 3, 4 eller 6 §§ eller en protetisk behandling på en person som omfattas av bestämmelserna i 8 a § första stycket tandvårdslagen (1985:125), skall behandlingsförslaget prövas av det landsting inom vars område patienten är bosatt.

Vårdgivares upplysningsskyldighet

11 § En vårdgivare är på begäran av landstinget skyldig att i ett ärende om prövning enligt 10 § eller för kontroll av debiterade åtgärder lämna upplysningar samt förete journal och övrigt material som rör munhälsobedömning, undersökning eller behandling av en patient.

Vårdgivaren är också skyldig att på begäran av landstinget för uppföljning och utvärdering lämna uppgifter om munhälsobedömning, undersökning eller behandling enligt denna förordning.

SFS 1998:1338

_____

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1999.

På regeringens vägnar

MARITA ULVSKOG

Marianne Jenryd
(Socialdepartementet)